

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»
у Національному авіаційному університеті

м. Київ

17 березня 2017р.

Відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978-2001-п із змінами і доповненнями від 04.11.2011 р., на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2017р. за №366-А експертна комісія у складі:

голови комісії – **Гринчуцький Валерій Іванович** – доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національно економічного університету;

члена комісії – **Валінкевич Наталія Василівна** – доктора економічних наук, доцента, завідувача кафедри економіки підприємства Житомирського державного технологічного університету.

У період з 15 березня по 17 березня 2017 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з підготовкою фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «Бакалавр» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Експертизу проведено у відповідності до вимог, передбачених акредитаційними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 року № 847 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.11.2011 № 1377), законами України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року (№1556-18), «Про освіту» (№ 1060-12), Постановами Кабінету Міністрів України «Про ліцензування освітніх послуг» від 29.08.2003 року № 1380 (1380-2003-п), «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 року № 1187 (1187-2015-п).

Навчальним закладом комісії представлені такі засновницькі документи:

- Статут Національного авіаційного університету, прийнятий конференцією трудового колективу 23 листопада 2016 року та зареєстрований Міністерством освіти і науки України 28 грудня 2016 року;

- Довідка про включення до єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, видана 06.10.2016 р.;

- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів (11-Д-153 від 21.02.2008 р.);

- Ліцензія (з додатком) на право надання освітніх послуг – Серія АЕ № 636803 від 19.06.2015 р.;

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

- Сертифікат про акредитацію НД-II № 119708, виданий 3 серпня 2010 р. відповідно до рішення ДАК від 19 квітня 2005 р., протокол № 55. Термін дії сертифікату до 1 липня 2017 р.

- Сертифікат про акредитацію університету РД-IV 1152853, виданий 13 березня 2012 р. відповідно до рішення ДАК від 23 лютого 2012 р., протокол № 93, термін дії сертифікату до 1 липня 2022 р.

Всі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них.

У процесі перевірки аналізувалися наступні документи щодо галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», які акредитуються повторно:

- тимчасова освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) та тимчасова освітньо-професійна програма підготовки (ОІІІ) в тому числі варіативні складові бакалаврів;

- навчальні плани підготовки бакалавра;

- кадровий склад кафедри економіки;

- відомості про навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу;

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;

- плани роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів;

- графік навчального процесу та розклад занять;

- контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР);

- інформація про проходження практик та курсові роботи.

У підсумку експертного оцінювання комісія має такі висновки.

1. Загальна характеристика Національного авіаційного університету

Керівник навчального закладу.

Ісаєнко Володимир Миколайович – доктор біологічних наук, кандидат технічних наук, професор, Академік Академії наук Вищої школи України, Заслужений працівник освіти України, член президії Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з напряму «Екологія», експерт Програми розвитку ООН в Україні з питань сталого розвитку освіти і науки.

Закінчив у 1976 р. Київський технологічний інститут харчової промисловості за спеціальністю «Технологія бродильних виробництв», отримав фах – інженер-технолог. У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію за темою: «Розробка способів підвищення ферментативної активності суспензії солоду та ферментних препаратів у спиртовому виробництві».

У 2004 р. захистив докторську дисертацію за темою «Біологічно активні речовини антипаразитарної дії в агроєкосистемах», з 2005 р. – професор кафедри екології.

Народився 16 квітня 1954 р. с.м.т. Немішаєве Київської обл.

Трудову діяльність розпочав у 1976 р. інженером Ічнянського спиртового заводу.

З 1977 р. по 1978 р. служив у лавах Збройних сил.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

З 1979 р. по 1987 р. – ст. інженер, аспірант, мол. науковий співробітник, ст. науковий співробітник Київського технологічного інституту харчової промисловості.

У 1987 р. перейшов на роботу у Міністерство вищих навчальних закладів України, де і працював до 1992 р. на посадах інспектора, головного спеціаліста Головного управління вищої освіти.

Після утворення Міністерства освіти України у 1992 р. працював у міністерстві до 1995 р. на посадах головного спеціаліста, начальника відділу Головного управління акредитації. А з 1995 р. по 1998 р. на посаді заступника начальника Головного управління ліцензування та акредитації Міністерства освіти України.

З 1998 р. по 2000 р. навчався в докторантурі Українського державного університету харчових технологій (м. Київ).

У 2000 р., після закінчення навчання, перейшов на роботу до Національного авіаційного університету. У НАУ працював на різних посадах: з 2001 р. по 2008 р. завідувача кафедри екології; з 2003 р. по 2006 р. декана факультету екологічної безпеки; з 2006 року по 2008 рік директора Інституту міського господарства Національного авіаційного університету.

З 2008 р. по 2016 р. працював на посаді директора Інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

З вересня 2016 р. працює на посаді в.о. ректора Національного авіаційного університету.

Член спецрад із захисту докторських дисертацій в Інституті агроєкології УААН та Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук, член редколегії 5 фахових наукових видань.

Нагороджений відзнакою «Відмінник освіти України» (1996 р.) та знаком «Петро Могила» (2007 р.) Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2010), в 2015 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

У 2007 р. обраний академіком АН Вищої школи України.

Викладав у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова та Національному авіаційному університеті дисципліни «Моніторинг навколишнього середовища», «Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища», «Вступ до фаху», «Техноєкологія», «Урбоекологія», «Екологія», «Екологічний аудит», «Стратегія сталого розвитку» тощо.

Автор понад 250 наукових праць, у тому числі 4 підручників, 10 навчальних посібників, 2 словників, 3 довідників, 3 монографій, 10 авторських свідоцтв та патентів. Учасник більше 50 міжнародних та регіональних наукових конференцій.

Інформація про вищий навчальний заклад та напрям підготовки

Національний авіаційний університет – один з найпотужніших та найвідоміших авіаційних вищих навчальних закладів світу, був заснований, як самостійний Київський авіаційний інститут, Постановою Ради Народних

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Комісарів СРСР від 25 серпня 1933 року №1815 на базі авіаційного факультету Київського машинобудівного інституту, який, у свою чергу, був створений у 1930 році в результаті розукрупнення Київського політехнічного інституту. У подальшому його назва змінювалася: Київський інститут цивільного повітряного флоту (1947), Київський інститут інженерів цивільної авіації (1965), Київський міжнародний університет цивільної авіації (1994), Національний авіаційний університет (2000).

За роки своєї діяльності університет підготував понад 160 тисяч спеціалістів та магістрів, близько 5 тисяч кандидатів та докторів наук для багатьох галузей економіки нашої держави, а також для більш ніж 150 країн світу. Серед них відомі науковці, педагогічні працівники, військові, керівники різноманітних компаній, підприємств, організацій та установ.

Відповідно до доктрини розвитку Національного авіаційного університету та рішення вченої ради від 21 грудня 2002 року відбулася його структурна реорганізація, яка стала за своєю суттю адекватною відповіддю на виклики часу. В результаті університет перетворився в потужний навчально-науково-технічний мегаполіс, до складу якого у теперішній час входять 14 навчально-наукових структурних підрозділів – інститутів базового вищого навчального закладу та 5 факультетів, а також на правах відокремлених структурних підрозділів: Кіровоградська льотна академія, Промислово-економічний коледж, Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування, Кременчуцький льотний коледж, Криворізький, Слов'янський, Васильківський коледжі, Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки, Вище професійне училище, Авіакосмічний лицей ім. І.Сікорського в м. Києві, науково-дослідні інститути та інші науково-дослідні підрозділи.

Університет має 11 власних гуртожитків, житлова площа яких – 70 тис. кв. м. На одного студента гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Харчування студентів забезпечується їдальнею на 710 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр який розташований на території університету (стадіон, спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо).

Окрім того, університет має студентський клуб, духовий та естрадний оркестр, ансамблі танцю «Політ», «Натхнення», «Променад», «Діти України». Силами творчих колективів, студентів та викладачів університету в НАУ регулярно проводиться фестиваль «Студентська весна», працюють студентські театри та творчі гуртки, дискотеки. Така концентрація та інтеграція науково-педагогічних, методичних, матеріально-технічних та інших ресурсів дозволяє університету провадити цілеспрямовану політику в сфері підготовки висококваліфікованих фахівців з вищою освітою і реалізовувати перспективні плани та програми, вчасно реагуючи на зростаючі потреби суспільства.

Сьогодні НАУ – це вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, провідний авіаційний навчальний заклад України з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

кваліфікаційних рівнів та ступенів за навчальними планами, інтегрованими з навчальними планами провідних університетів світу. НАУ – єдиний вищий навчальний заклад України, який працює з урахуванням стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації ICAO.

У 2008 році університет отримав Сертифікат відповідності його системи менеджменту якості освітніх послуг та наукових досліджень міжнародному стандарту якості ISO 9001:2008.

Підготовка висококваліфікованих фахівців в університеті здійснюється за широкою палітрою 45 спеціальностей що відповідають освітнім ступеням бакалавра та магістра, які забезпечують цілісну систему з безперервним циклом навчання. На 87 кафедрах та 52 філіях кафедр базового вищого навчального закладу університету в м. Києві навчальний процес забезпечує 999 висококваліфікованих працівників, у складі яких 3 член-кореспондента НАН України, 20 академіків 22 член-кореспондентів галузевих академій наук, 238 докторів наук, професори та 761 кандидати наук, доценти. Серед них 18 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки 16 заслужених діячів науки та техніки, 16 заслужених працівників освіти, 2 заслужених працівників народної освіти; 4 заслужених працівників транспорту та 27 почесних працівників авіаційного транспорту, заслужені винахідники, юристи, журналісти, працівники культури, метрологи, архітектори, діячі транспортної академії, машинобудівники тощо.

У базовому вищому навчальному закладі університету в Києві навчається 12339 студентів та слухачів денної форми навчання, включаючи 370 іноземного студента із 40 країн світу; кількість студентів заочної форми навчання – 3971 осіб, післядипломного навчання – 750 осіб, доуніверситетської підготовки – 713 осіб.

В університеті розроблена й втілюється в життя концепція його інтеграції зі світовим освітньо-науковим простором з ретельним збереженням усіх досягнень і традицій, напрацьованих багатьма поколіннями студентів та співробітників.

Входження університету в світове науково-технічне співтовариство здійснюється через контакти з міжнародними фондами, участь у міжнародних програмах, двосторонніх та багатосторонніх угодах із зарубіжними вищими навчальними закладами, навчальними центрами, асоціаціями та фірмами.

В університеті сформовані єдині бази даних робочих навчальних планів усіх спеціальностей, автоматизовано процес планування та контролю навчального навантаження викладачів, розкладу навчальних занять та його диспетчеризації, самостійної роботи студентів. Потужна навчальна та матеріально-технічна база університету, висококваліфіковані науково-педагогічні кадри, оновлений зміст навчання, його гуманізація, впровадження в навчальний процес сучасних комп'ютерних інформаційних технологій, поглиблене вивчення іноземних мов сприяють ефективному оволодінню професією і формуванню особистості майбутнього фахівця.

Надання освітніх послуг в університеті здійснюється відповідно до Ліцензії МОН України АЕ № 636803 від 19.06.2015р. Основні показники діяльності університету наведені у таблиці 1.1.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Науково-дослідна робота в університеті є невід'ємною складовою навчального процесу. У проведенні наукових досліджень беруть участь науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, а також значна частина студентів. Вченими університету проводяться комплексні науково-дослідні роботи за найбільш актуальними напрямками розвитку науки і техніки. В університеті функціонують 15 спеціалізованих рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій за 30 спеціальностями.

Підготовку бакалаврів з напрямку підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» в Національному авіаційному університеті здійснює створений у 2003 році Інститут економіки та менеджменту, який згідно Закону України «Про вищу освіту» та Наказу ректора «Про перейменування структурних підрозділів» від 29.07. 2015р. перейменовано на Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту і є окремим його структурним підрозділом.

Правовою основою діяльності Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту є Статут Національного авіаційного університету, Положення про Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту Національного авіаційного університету, яке розроблене на підставі та у відповідності до вищезазначеного Статуту і затверджене ректором Національного авіаційного університету 23.03.2016 р.

Освітню діяльність Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту здійснює в складі Національного авіаційного університету на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України серії АЕ № 636803, виданої 19 червня 2015 р.

Очолює Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту кандидат економічних наук, професор Матвеев В'ячеслав Васильович, кандидат економічних наук, професор. У 1986 р. закінчив Київський політехнічний інститут за спеціальністю: інженер-електрик, у 1998 р. закінчив Київський міжнародний університет цивільної авіації (зараз НАУ) за спеціальністю: менеджер зовнішньоекономічної діяльності підприємств. У 2002 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю: 08.07.04 "Економіка транспорту і зв'язку". З 2003 р. доцент кафедри "Зовнішньоекономічної діяльності підприємств". З 2011р. професор кафедри "Обліку, фінансів і аудиту", Відмінник освіти України, загальна кількість наукових публікацій 198, підготував 25 кандидатів наук.

В структуру Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту входить десять кафедр (кафедра економіки, кафедра фінансів, обліку і аудиту, кафедра маркетингу, кафедра економічної кібернетики, кафедра економічної теорії, кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, кафедра логістики, кафедра організації авіаційних перевезень, кафедра організації авіаційних робіт і послуг, кафедра вищої математики), Навчально-наукова лабораторія «Моделювання соціально-економічних процесів», Навчально-наукова лабораторія «Моделювання економічних процесів», Навчально-наукова лабораторія «Інформаційних систем в маркетингу», Навчально-наукова лабораторія «Систем комп'ютеризованого обліку та фінансової звітності», Навчально-наукова лабораторія «Моделювання фінансових потоків в економічних системах», Навчально-наукова лабораторія «Технологій управління зовнішньоекономічними процесами», Навчально-

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

наукова лабораторія «Інноваційно-інформаційні технології в логістиці. Крім того, в навчальному процесі використовуються належним чином укомплектовані сім комп'ютерних класів.

До процесу підготовки фахівців за ОКР «Бакалавр» за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» залучені також такі кафедри Національного авіаційного університету: кафедра історії та документознавства, кафедра української мови та культури, кафедра іноземної філології, кафедра фізичного виховання та спортивної підготовки, кафедра соціології та політології, кафедра філософії, кафедра економічної теорії, кафедра прикладної інформатики, кафедра безпеки життєдіяльності та кафедра військової підготовки.

Науково-педагогічні працівники з вченими ступенями та науковими званнями викладають 90,21% лекційних занять з навчальних дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки, математичної, природничо-наукової підготовки, професійної та практичної підготовки, самостійного вибору навчального закладу та вільного вибору студентом.

Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту має потужний штатний професорсько-викладацький склад. В інституті працюють 23 доктори наук, 18 професорів, та 92 кандидати наук, з них 74 мають вчене звання доцента.

Викладання навчальних дисциплін усіх блоків навчального плану напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які мають наукові ступені та вчені звання, що відповідають ліцензійним та акредитаційним вимогам. Склад кафедр і характеристика науково-педагогічного складу, що забезпечує підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» наведено у таблиці 1.3 акредитаційної справи.

Інтеграція України в європейську та світову транспортні системи є одним з пріоритетних напрямів розвитку. Для досягнення цієї мети Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту визначив і деякі заходи, по-перше, використання досвіду країн ЄС щодо функціонування транспорту і транспортної діяльності в Україні; по-друге, дослідження економічних зав'язків між Україною та ЄС та їх вплив на економічну діяльність підприємств України.

Проведені маркетингові дослідження ринку освітніх послуг засвідчують, що існує попит на підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації таких фахівців як в Україні, так і серед зарубіжних країн, зокрема Республіки Туркменістан, Республіки Азербайджан та ін.

Кваліфікація кадрового складу Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту Національного авіаційного університету дозволяє забезпечити прийнятний рівень підготовки студентів, що навчаються за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Висновок: Оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації спеціальностей у вищих навчальних закладах.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів здійснюється з випускників середніх шкіл та ліцеїв з усіх міст та областей України. Профорієнтаційна робота розпочинається з початку нового навчального року. Науково-педагогічні працівники університету зустрічаються з майбутніми випускниками шкіл, коледжів, ліцеїв, відвідуючи навчальні заклади, ярмарки професій, організовуючи Дні відкритих дверей. Форми та методи профорієнтаційної роботи різнопланові, робота проводиться на рівні адміністрації університету, приймальної комісії, інституту.

Профорієнтаційна робота в Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту проводиться відповідно затвердженого плану, а саме:

1. На першому в навчальному році засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту проводиться аналіз результатів проведеної профорієнтаційної роботи та набору на 1 курс.

2. В інституті призначені відповідальні за проведення профорієнтаційної роботи, складено графік профорієнтаційних зустрічей протягом року; відповідні профорієнтаційні заходи включені до індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників.

3. Створено презентаційний матеріал про інститут.

4. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у роботі з абітурієнтами в приймальній комісії під час вступної кампанії.

5. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у Дні відкритих дверей НАУ та Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту.

6. Науково-педагогічні працівники інституту беруть участь у профорієнтаційних заходах, що організуються Інститутом доуніверситетської підготовки НАУ.

Для організації роботи з прийому студентів кожен рік формується приймальна комісія, яка працює згідно з Положенням про приймальну комісію та правилами прийому до університету. Ці документи розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших законодавчих і нормативних документів. Прийом до університету на різні освітньо-кваліфікаційні рівні проводиться за рахунок: коштів державного бюджету України – за державним замовленням; коштів юридичних та фізичних осіб. Ліцензійний обсяг підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» складає 200 осіб денної форми навчання.

З метою забезпечення набору студентів використовуються різні форми і методи профорієнтаційної роботи: освітні виставки, рекламні ролики, круглі столи, брейн-ринги, публікації в засобах масової інформації.

Висновок: Робота щодо формування контингенту студентів в Національному авіаційному університеті проводиться на належному рівні.

3. Зміст підготовки фахівців

Національний авіаційний університет широко застосовує в навчальному процесі новітні освітні технології. Зокрема, на виконання першочергових

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

завдань, що впливають зі входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти, наказів Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 №48 «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу» та від 23.01.2004 №49 «Про затвердження програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки», університет з 2004 року працює в умовах організації навчального процесу на засадах кредитно-модульної системи.

Навчальний процес підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», здійснюється відповідно до вимог відповідних тимчасових освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик та засобів діагностики якості вищої освіти, розроблених відповідно до положень «Комплексу нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти.

Тимчасова освітньо-кваліфікаційні характеристики (в тому числі варіативна складова), тимчасова освітньо-професійні програми (в тому числі варіативна складова), навчальні плани підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» затверджені у Національному авіаційному університеті Міністерства освіти і науки України.

Навчальні та робочі навчальні плани підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» складено за типовою формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України відповідно до чинної освітньо-професійної програми і включають комплекс нормативних навчальних дисциплін та навчальних дисциплін за вибором закладом освіти і студентом.

Термін підготовки фахівців ОКР «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» за денною формою навчання складає 4 роки. Максимальний навчальний час загальної підготовки бакалаврів становить 8856 годин (246 кредитів).

Тимчасова освітньо-професійна програма підготовки бакалавра передбачає такі цикли підготовки та розподіл змісту підготовки:

- цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 1620 академічних годин (42 кредитів);
- цикл дисциплін фундаментальної та природничо-наукової підготовки – 774 академічні години (55,5 кредитів);
- цикл дисциплін професійної та практичної підготовки – 5922 академічні години (133,5 кредитів).

До циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки включено такі нормативні дисципліни, як „Історія України”, „Історія української культури”, „Українська мова (за професійним спрямуванням)”, „Філософія”, „Іноземна мова”, „Фізичне виховання”, „Політологія”. Також до цього циклу включені два блоки вибіркових дисциплін. Блок А: „Університетська освіта”, „Етика ділового спілкування”, „Психологія та педагогіка”, „Господарське законодавство”, „Релігієзнавство”, „Основи інноваційно-інвестиційної діяльності”, „Основи підприємництва”, „Основи креативної економіки”, „Інтеграційні процеси в економіці”. Блок Б: „Вступ до фаху”, „Ділові комунікації та основи іміджології”, „Психологія діяльності та

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

навчальний менеджмент”, „Правознавство”, „Історія релігії”, „Основи інноваційної економіки”, „Державне регулювання підприємницької діяльності”, „Економічна теорія”, „Трансформаційна економіка та економічна політика держави”.

До циклу дисциплін фундаментальної та природничо-наукової підготовки включено дисципліни: „Екологія”, „Політекономія”, „Мікроекономіка”, „Макроекономіка”, „Історія економіки та економічної думки”, „Математика для економістів” (Вища математика, Теорія ймовірності і математична статистика), „Економіко-математичні методи та моделі” (Оптимізаційні методи та моделі, Економетрика), „Інформатика”. До цього циклу включені наступні дисципліни самостійного вибору навчального закладу: „Іноземна мова (за професійним спрямуванням)”, „Комерційна діяльність суб’єктів підприємництва”, „Основи економіки транспорту”.

Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки складається з наступних дисциплін: „Безпека життєдіяльності”, „Основи охорони праці”, „Економіка підприємства”, „Менеджмент”, „Маркетинг”, „Гроші і кредит”, „Фінанси”, „Бухгалтерський облік”, „Економіка праці і соціально-трудова відносини”, „Міжнародна економіка”, „Статистика”, „Соціологія”, „Регіональна економіка”, „Стратегія підприємства”, „Організація виробництва”, „Економіка та організація інноваційної діяльності”, „Проектний аналіз”, „Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків”, „Потенціал і розвиток підприємства”, „Планування і контроль на підприємстві”, „Управління витратами” і „Економіка інтелектуальної власності” як дисципліна самостійного вибору навчального закладу. До даного циклу також включені дисципліни вільного вибору студента, які поділені на два блоки. Блок А: „Військова підготовка”. Блок Б: „Соціальна економіка”, „Інвестування”, „Регулювання економічної діяльності підприємства”, „Оцінка конкурентоспроможності підприємства”, „Управління якістю продукції підприємства”, „Оцінка економічної діяльності підприємства”, „Страховання”. які спрямовані на отримання як загальнотеоретичних знань в сфері економіки та підприємництва, так і практичних вмінь в сфері економіки підприємств, управління та оцінки економічної діяльності суб’єктів господарювання. Дисципліни практичної підготовки включають фаховий тренінг, комп’ютерний тренінг, економічну практику, державний екзамен за фахом та виконання випускної роботи. Економічна практика є складовою частиною навчального процесу та продовжує його у виробничих умовах. Основною метою практики є поглиблення та закріплення знань, набутих протягом навчання, розвиток навичок самостійного вирішення практичних завдань, пов’язаних із спеціальністю, та набуття досвіду практичної роботи, що є важливим етапом підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Таким чином, у навчальному плані підготовки спеціалістів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» реалізуються всі цикли підготовки цього освітньо-кваліфікаційного рівня, зміст дисциплін відображає сучасні тенденції в галузі теорії та практики економіки підприємства.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту має навчальні та робочі навчальні програми власної розробки та розробки інших кафедр НАУ, які забезпечують підготовку фахівців у відповідності з тимчасовими ОКХ та ОПП в тому числі їх варіативних складових за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр».

Робочі навчальні програми з усіх дисциплін зазначених в плані розроблені у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМС). Всі види навчального процесу проводяться згідно вимог КМС у відповідності до робочих навчальних програм та «Положення про організацію навчального процесу».

Навчальні та робочі навчальні програми розглянуто та затверджено на засіданнях кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалено науково-методичними редакційними радами інститутів, узгоджено з випусковою кафедрою та затверджено проректором з навчальної та виховної роботи чи ректором Національного авіаційного університету.

Наведені дані щодо забезпеченості навчального закладу варіативною частиною тимчасових освітньо-кваліфікаційних характеристик, варіативною частиною тимчасових освітньо-професійних програм, тимчасовими засобами діагностики якості вищої освіти, навчальними та робочими навчальними планами і програмами з навчальних дисциплін з напрямку підготовки 6.030304 «Економіка підприємства» відповідають змісту підготовки та державним вимогам щодо акредитації напрямку підготовки 6.030304 «Економіка підприємства».

При підготовці фахівців Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту приділяє серйозну увагу науково-дослідній роботі студентів (НДРС), яка носить індивідуальний характер та проводиться за напрямками кафедр.

Практична підготовка студентів спрямована на набуття та закріплення студентами знань та вмінь, необхідних для вирішення соціально-професійних завдань. Види практичної підготовки та їх обсяг визначаються переліком знань та вмінь, які мають набути студенти, в тому числі, під час проходження практик.

Всі студенти університету мають можливість користуватися такими бібліотечними фондами:

- науково-технічної бібліотеки Національного авіаційного університету, що пропонує доступ до пошуку літературних джерел за допомогою віртуальної бібліографічної довідки університету, електронних каталогів літератури з фондів найбільших бібліотек України, доступу до повнотекстових баз мережі УРАН, енциклопедій та словників «РУБРИКОН», електронних реферативних журналів «ВИНИТИ» та повнотекстових баз даних, періодичних видань та наукових міжнародних базах EBSCO – Інформаційного Центру освітніх ресурсів США;
- бібліотек методичних кабінетів НН ІЕМ.

В методичному кабінеті Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту організовано робочі місця для студентів з виходом в Internet та електронної бази «Ліга-закон», «ІС підприємство», Moodle, Open Office, Statistica, Evews, SPSS, UAPlag, MS Project, MS Excel та ін. Завдяки цьому,

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

студенти мають можливість готуватися до практичних занять, виконувати індивідуальні завдання, оформляти звіти, виконувати курсові роботи.

Загалом, зміст підготовки фахівців забезпечує дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки, відповідність змісту підготовки державним вимогам, потребам ринку праці та особистості, вирішення питань безперервності, послідовності та ступеневої підготовки фахівців.

Висновок. Навчальний процес у Національному авіаційному університеті здійснюється згідно затверджених в установленому порядку тимчасових ОКХ, ОПП та варіативних складових, навчальних планів, вимог нормативних та навчально-методичних документів з вищої освіти, що відповідає встановленим вимогам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

В Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту ведеться вся необхідна документація щодо планування навчального навантаження викладачів, надання консультацій. Під час організації навчального процесу, розрахунку педагогічного навантаження викладачів дотримуються нормативні вимоги. Викладачі мають індивідуальні плани роботи, де крім навчального навантаження планується виконання навчально-методичної, організаційно-методичної, наукової та інших видів робіт.

Перевірка виконання індивідуальних планів викладачів проводиться двічі на рік після закінчення семестрів. Плани викладачами виконуються в повному обсязі, відхилення від запланованого обумовлені об'єктивними причинами (свята, зміни кількості студентів – відрахування та поновлення студентів, повернення з академічних відпусток тощо).

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» включає: освітньо-професійну характеристику та освітньо-професійну програму в тому числі варіативні складові, навчальний та робочий навчальний плани, розроблену рейтингову систему оцінювання для кожного модуля, навчально-методичні комплекси з навчальних дисциплін. У навчально-методичному забезпеченні реалізовані принципи безперервної підготовки студентів у сфері правознавства. Навчальний процес організовано згідно діючого законодавства та нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Всі навчальні та робочі навчальні програми з дисциплін адаптовано до вимог Болонського процесу і передбачають модульну систему контролю знань студентів.

Національний авіаційний університет має навчальні та робочі навчальні програми власної розробки з усіх навчальних дисциплін, що входять до навчальних планів підготовки фахівців напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства». Навчальні та робочі навчальні програми розроблені у відповідності до тимчасових освітньо-професійної програми та

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

освітньо-кваліфікаційної характеристики в тому числі їх варіативних складових.

Навчально-методичні комплекси з дисциплін містять навчальні та робочі навчальні програми, стислий зміст лекцій, плани практичних занять та методичні рекомендації для їх проведення, перелік питань до модульних контрольних робіт, тестові та ситуаційні завдання, задачі, завдання та методичні рекомендації для виконання домашніх контрольних робіт, завдання для комплексної контрольної роботи, завдання для контролю самостійної роботи та методичні рекомендації для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації до виконання курсових та дипломних робіт, питання для підготовки до семестрового контролю, рекомендовану літературу. Усі матеріали відповідають нормативним вимогам.

Для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» в повній мірі реалізується принцип неперервності професійної підготовки. У навчальні плани підготовки бакалаврів включено дисципліни циклів гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та природничо-наукової та професійної та практичної підготовки, які безпосередньо пов'язані з використанням, в тому числі, комп'ютерних інформаційних технологій та використанням комп'ютерної техніки під час підготовки до лекційних, практичних занять та самостійної роботи студентів.

Інститутом постійно ведеться пошук та впровадження новітніх технологій навчання. Розроблено інформаційні пакети для організації заочного та дистанційного навчання, які використовуються для проведення практичних занять і самостійної роботи студентів.

Удосконаленню методики проведення навчальних занять сприяє проведення науково-методичних семінарів кафедр Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту, на яких здійснюються:

- обговорення відкритих та показових лекцій, взаємовідвідувань навчальних занять;
- обговорення питань методики викладання навчальних дисциплін;
- обговорення питань удосконалення засобів підвищення наглядності навчання;
- обговорення результатів складання студентами державних іспитів і захисту дипломних робіт.

Протягом 2016-2017 н.р. відкриті та показові лекції проведені науково-педагогічними працівниками ННІЕМ, також було здійснюється постійне взаємовідвідування занять.

Навчальний процес базується на 100% навчально-методичному забезпеченні практичних занять, курсових робіт та самостійної роботи студентів з усіх навчальних дисциплін. Забезпеченість підручниками становить 100%. Методичними матеріалами повністю забезпечені навчальна та виробничі практики. Науково-технічна бібліотека НАУ кожен рік поповнюється спеціалізованою літературою і періодичними виданнями, які пов'язані з напрямом роботи кафедри.

Всі дисципліни напряму 6.030504 «Економіка підприємства» викладаються українською мовою. В інституті розроблені поточний та

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

перспективний плани видання навчально-методичної літератури. Крім цього, навчально-науковим персоналом інституту створено електронну базу навчально-методичної літератури, розроблені навчально-методичні комплекси тощо. Це забезпечує такі переваги: оперативне оновлення інформації, яка міститься в методичних розробках, широкі можливості тиражування інформації, впровадження в навчальний процес сучасних технологій (використання типових документів тощо).

З основних дисциплін напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» наявні власні посібники «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Економіка залізничного транспорту», «Університетська освіта», «Ринок фінансових послуг», «Стратегічне управління», «Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств», «Регіональна економіка», «Економіка праці і соціально-трудова відносини», «Економіка праці і соціально-трудова відносини», «Економіка і організація виробництва», «Управління інвестиціями та інноваціями», «Економіка підприємства», «Комплексна система безпеки комерційної діяльності підприємства», «Управління проектами», «Антикризове управління підприємством», «Соціальна економіка», «Проектний аналіз», «Потенціал і розвиток підприємства», «Управління якістю продукції підприємства», «Стратегія підприємства» та інші.

Висновок. Стан організаційного, навчально-методичного і інформаційного забезпечення навчального процесу галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» відповідає нормативним вимогам.

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Діяльність майбутніх випускників пов'язана з галуззю економіки. Зазначені види професійної діяльності вимагають від фахівців високого інтелектуального розвитку та відповідного рівня теоретичних знань, практичних умінь та навичок у галузі права. Вимоги сучасного ринку праці визначають потребу у високому рівні професорсько-викладацького складу, що забезпечує згідно навчального та робочого навчального планів підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін навчального плану напряму 6.030504 «Економіка підприємства» складає 82,98% (норматив 75 %). У тому числі на постійній основі працюють 97,73% викладачів з науковим ступенем та вченими званнями (норматив 50%). Науковий ступінь доктора наук мають 11 % (норматив 10%) (Порівняльна таблиця критеріїв).

Загальна характеристика науково-педагогічного складу інституту, та тієї його частини, що обслуговує напрям підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» згідно навчального плану, наведена в таблиці 4.1 акредитаційної справи.

Всі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації у провідних вищих навчальних закладах України згідно плану підвищення кваліфікації,

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

серед них: Навчально-науковий інститут післядипломної освіти Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, Державний економіко-технологічний університет транспорту, Чернігівський державний технологічний університет, Київський національний університет технологій та дизайну, Національний університет харчових технологій, Київський національний університет будівництва і архітектури, Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Празький університет Підвищення кваліфікації, Бізнес-школа економіки університету Гарварду (США), Комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)», ДП «Завод 410 Цивільної авіації», Інститут новітніх технологій Національного авіаційного університету, Інститут післядипломного навчання Національного авіаційного університету, ТОВ «Міладжі», ТОВ «Копі Трейд Лтд», ТОВ «Авіатехпостач», ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів», ТОВ «ДАРТ», ТОВ «Каргомайд».

В таблиці 4.2 акредитаційної справи наведено якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» згідно навчального плану

В таблиці 4.3 акредитаційної справи наведено якісний склад науково-педагогічних працівників інституту напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Таким чином, професорсько-викладацький склад інституту, що забезпечує напрям підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», має високу кваліфікацію і відповідає вимогам провадження освітньої діяльності за освітньо-кваліфікаційними рівнями «Бакалавр».

Висновок. Кадрове забезпечення навчального процесу галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» у НАУ відповідає державним вимогам щодо акредитації.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Санітарно-технічний стан Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту загалом відповідає встановленим вимогам. Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту (ННІЕМ) розташований в 2-му та частково у 8-му корпусах НАУ та займає загальну площу 4195,6 кв.м.

Площа приміщень для занять на 1-го студента денної форми навчання приблизно становить 11 кв.м., при нормативі 10 кв.м.

В ННІЕМ своєчасно, для підтримки приміщень в належному стані, регулярно проводяться як капітальні, так і косметичні ремонти.

Санітарно-технічний стан Інституту відповідає встановленим вимогам.

Для забезпечення навчального процесу, ННІЕМ має в своєму складі:

- 14 навчальних аудиторій;
- 5 лекційних аудиторій;
- 7 комп'ютерних класів;
- 7 навчально-наукових лабораторій;
- 1 залу наукових семінарів та роботи з аспірантами;

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

- одну залу засідань спеціалізованої Вченої ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій;
- один науково-консалтинговий центр;
- один навчально-науковий центр «Менеджмент-центр інформаційного забезпечення», які обладнані сучасною комп'ютерною та мультимедійною технікою і відповідають вимогам освітньої діяльності.

Парк комп'ютерів Інституту становить 120 одиниць. Всі вони задіяні у локальній мережі НАУ та мережі Інтернет. Основу комп'ютерного парку становлять комп'ютери на базі процесорів Celeron 2 GHz (Ram 512 Mb, HDD 80 Gb, SVGA), Intel Celeron 2,53 GHz (Ram 256 Mb, HDD 80 Gb, CD-ROM, SVGA). Технічні характеристики комп'ютерів дають змогу без обмежень використовувати їх у навчальному процесі та автоматизації навчально-методичної роботи.

Аудиторії та кабінети університету в достатній мірі оснащені необхідним обладнанням і приладами, матеріалами та відповідною документацією. Стан будівель і споруд, в яких розміщені приміщення Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту відповідно висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи, дозволам управління Держгірпромнагляду по Київській області і відділу державного пожежного нагляду м. Києва відповідають вимогам діючого законодавства України, які регламентують порядок провадження освітньої діяльності.

В університеті працює належно оснащена бібліотека, фонди якої налічують понад 2,5 мільйонів видань з різних галузей знань, науки та культури. В університеті функціонують патентно-ліцензійний відділ, відділ науково-технічної інформації, методичні кабінети тощо.

Іногородні студенти на 100% забезпечені гуртожитками, в яких створені всі належні умови для проживання і навчання.

Університет володіє п'ятьма спортивними залами, загальна площа яких близько 4,5 тис. м. Крім того, має кілька спортивних споруд: стадіон; спортивні майданчики, корти, а також яхтовий клуб, де постійно працюють різні спортивні секції.

НАУ забезпечений актовюю залом, палацом культури, в яких відбуваються урочисті події студентів та науково-педагогічного персоналу університету, працюють студентські творчі колективи (духовий та естрадний оркестр, ансамблі танцю «Політ», «Натхнення», «Променада», «Діти України», студентські театри), регулярно проводяться фестивалі «Студентська весна» та «Березневі паростки».

Кафедра економіки має такі приміщення для занять студентів:

1. Лекційну аудиторію загальною площею 82 м².
2. Лекційну аудиторію загальною площею 90 м².
3. Навчальну аудиторію практичних занять загальною площею 42 м².
4. Навчально-наукову лабораторію моделювання економічних процесів кафедри економіки загальною площею 44,5 м².
5. Комп'ютерний клас загальною площею 38 кв.м.
6. Навчально-наукова лабораторія загальною площею 38 м².

Показники матеріально-технічної бази університету наведені в таблиці 5.1 акредитаційної справи.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Наявність належної матеріально-технічної бази в університеті забезпечує навчальні курси новітніми інформаційними технологіями.

Висновок: Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу ОКР «Бакалавр» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» у НАУ відповідає державним вимогам щодо акредитації.

7. Якість підготовки і працевлаштування випускників

З метою перевірки якості теоретичної та практичної підготовки фахівців, на підставі наказів ректора (останні – наказ в. о. ректора №220/од від 13.06.2016 та в. о. ректора №370/од від 05.10.2016) у квітні та жовтні 2014-2016 рр., відповідно «Методичних рекомендацій з організації та проведення ректорського контролю якості підготовки фахівців» (Київ, НАУ, 2000), було проведено вимірювання залишкових знань і вмінь студентів з навчальних дисциплін, повне вивчення яких закінчилося у непарному та парному семестрах 2013-2014 н. р., 2014-2015 н. р., 2015-2016 н. р., 2016-2017 н. р., у студентів 2-4-го курсів напряму 6.030504 «Економіка підприємства»

Комплексні контрольні роботи (ККР) виконувалися студентами напряму 6.030504 «Економіка підприємства» груп 212, 216, 312, 316, 412, 416 з дисциплін наступних циклів:

1. Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки:

- Основи креативної економіки;
- Інтеграційні процеси в економіці;
- Українська мова (за професійним спрямуванням);

2. Дисципліни фундаментальної та природничо-наукової підготовки:

- Мікроекономіка;
- Історія економіки та економічної думки;
- Макроекономіка;

3. Дисципліни професійної та практичної підготовки:

- Економіка праці та соціально-трудова відносини;
- Потенціал і розвиток підприємства;
- Економіка підприємства;

Аналіз виконання комплексних контрольних робіт показав достатньо високий рівень знань з усіх вищеназваних циклів. Абсолютна успішність склала 100% (державна норма 90% за всіма циклами).

Якісна характеристика успішності склала:

1. З дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки 60,71%;

2. З дисциплін циклу фундаментальної та природничо-наукової підготовки – 57,26 %;

3. З дисциплін циклу професійної та практичної підготовки – 59,43%.

Середній бал склав:

1. З дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 3,85;

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

2. З дисциплін циклу фундаментальної та природничо-наукової підготовки – 3,67;

3. З циклу дисциплін професійної та практичної підготовки – 3,85 (таблиця 8.1.).

Результати виконання комплексних контрольних робіт наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Експертна перевірка залишкових знань студентів
напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб		Виконували ККР		з них отримали оцінки (за національною шкалою)								Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал
				Відмінно		Добре		Задовільно		Незадовільно						
				осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1 Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки																
Основи креативної економіки	312	22	22	100	7	31,8	11	50,0	4	18,2	0	0	100	81,82	4,14	
Основи креативної економіки	316	16	16	10	2	12,5	11	68,7	3	18,7	0	0	100	81,25	3,94	
Інтеграційні процеси в економіці	312	22	20	90,9	4	20,0	10	50,0	6	30,0	0	0	100	70,00	3,90	
Інтеграційні процеси в економіці	316	16	15	93,7	3	20,0	2	13,3	10	66,6	0	0	100	33,33	3,53	
Українська мова (за професійним спрямуванням)	312	24	24	100	9	37,5	4	16,6	11	45,8	0	0	100	54,17	3,92	
Українська мова (за професійним спрямуванням)	316	16	15	93,7	2	13,3	3	20,0	10	66,6	0	0	100	33,33	3,47	
Усього за циклом	X	116	112	96,5	27	24,1	41	36,6	44	39,3	0	0	100	60,71	3,85	
2 Дисципліни фундаментальної та природничо-наукової підготовки																
Мікроекономіка	212	25	23	92	3	13,0	10	43,5	10	43,5	0	0	100	56,52	3,70	
Мікроекономіка	216	18	18	100	0	0,00	10	55,5	8	44,4	0	0	100	55,56	3,56	
Історія економіки та економічної думки	212	27	27	100	3	11,1	11	40,7	13	48,1	0	0	100	51,85	3,63	
Історія економіки та економічної думки	216	11	11	100	2	18,2	5	45,4	4	36,3	0	0	100	63,64	3,82	
											0	0				
Макроекономіка	212	27	27	100	1	3,7	14	51,8	12	44,4	0	0	100	55,56	3,59	
Макроекономіка	216	11	11	100	2	18,2	6	54,5	3	27,3	0	0	100	72,73	3,91	
Усього за циклом	X	119	117	98,3	11	9,5	56	47,8	50	42,7	0	0	100	57,26	3,67	

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

3 Дисципліни професійної та практичної підготовки															
Економіка праці та соціально-трудоі відносини	412	19	19	100	4	21,1	8	42,1	7	36,8	0	0	100	63,16	3,84
Економіка праці та соціально-трудоі відносини	416	15	15	100	2	13,3	4	26,7	9	60,0	0	0	100	40,00	3,53
Потенціал і розвиток підприємства	412	19	18	94,7	9	50,0	3	16,7	6	33,3	0	0	100	66,67	4,17
Потенціал і розвиток підприємства	416	16	15	93,7	4	26,7	3	20,0	8	53,3	0	0	100	46,67	3,73
Економіка підприємства	312	24	24	100	4	16,7	12	50,0	8	33,3	0	0	100	66,67	3,83
Економіка підприємства	316	16	15	93,7	4	26,7	6	40,0	5	33,3	0	0	100	66,67	3,93
Усього за циклом	X	74	106	97,2	27	25,5	36	33,9	43	40,6	0	0	100	59,43	3,85

Проведена перевірка виконання ККР студентами галузі знань 0305 «Економіка та підприємство» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» за результатами самоаналізу показала відсутність розбіжностей при оцінюванні ККР випускників.

Практична підготовка

Велику увагу Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту приділяє зв'язкам з підприємствами, установами, організаціями, які є базами практик з фаху. З останніми укладено довгострокові угоди про співпрацю, в яких значна увага приділяється сумісним діям і заходам з підвищення якості практичної підготовки фахівців.

Навчальна та виробничі практики студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» Національного авіаційного університету проводиться за навчальним планом, згідно з затвердженими програмами практик у визначений термін. При укладанні програм практики кафедри керувалась вимогами чинного «Положення про проведення навчальної та виробничої практики студентів у вищих навчальних закладах України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, «Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 7 червня 1996 року та «Положення про організацію та проведення практик студентів», розробленого і схваленого методичною радою НАУ 19 жовтня 2000 р.

Порядок проходження практики та обсяги робіт регламентуються методичними вказівками і програмними матеріалами з проходження практики (табл. 8.5-8.7 акредитаційної справи).

Звіти про проходження практики та щоденники практики повністю відповідають зазначеним положенням.

Державна атестація випускників

Згідно затверджених ОШІ, державна атестація бакалаврів проводиться у вигляді кваліфікаційного державного екзамену з фаху за навчальною

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

дисципліною «Основи економіки транспорту» «Економіка підприємства» «Стратегія підприємства» та «Планування і контроль на підприємстві».

Крім складання державного екзамену заключним і відповідальним етапом у підготовці освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» є написання випускової роботи. Накопичені студентами за чотири роки навчання знання та інформація, набуті вміння вирішувати самостійно практичні завдання і володіння сучасними засобами виконання поставлених фахових завдань забезпечують якість складеного державного екзамену та написання дипломних робіт.

Дипломне проектування виконується згідно із «Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету» (НАУ, 2006) та методичними рекомендаціями до виконання випускної роботи, розробленими кафедрою. Організація консультацій з виконання випускових робіт здійснюється в обсягах та термінах, які забезпечують його ефективність. Хід виконання студентами випускових робіт регулярно розглядається на засіданнях кафедри. Тематика дипломних робіт відповідає напрямку підготовки фахівців і, за відгуками ДЕК, є актуальною.

Працевлаштування випускників

Випускники успішно працюють на керівних та інших посадах державних та комерційних підприємств, установ і організацій.

В даному напрямку співпраця реалізується з такими організаціями, як: ТОВ «Гранд менеджмент», ПП «Інженерно-технічний центр», ТОВ «Сушия», ТОВ «Світанок», ДП «БРІЛЮМ.УА», Приватне підприємство «ГОТАМА КО», ТОВ «Печерська Міжнародна Школа», ПрАТ «Гніванський завод спец залізобетону», ДП Мілкіленд-Україна», Українська інвестиційно-будівельна компанія «Повернення», ТОВ «Спец вагон Транс лізинг», ДП «Завод 410 ЦА» тощо.

В даний час, широке розповсюдження отримала тенденція залучення студентів четвертих курсів для роботи в позаурочний час у різних комерційних структурах, фірмах, банках, де студенти продовжують працювати і після закінчення університету. У зв'язку з вищезазначеним, процес адаптації молодих фахівців значно спрощується та прискорюється. Працевлаштування випускників за останні 5 років становить 100%.

Висновок: Показники екзаменаційних сесій, що передували акредитації, та порівняльні результати виконання студентами комплексних контрольних робіт з дисциплін дозволяють зробити висновок, що рівень підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» знаходиться на достатньому рівні і відповідає вимогам щодо акредитації. Випускники ОКР «Бакалавр» університету готові виконувати свої професійні обов'язки та будуть користуватися попитом на ринку праці.

8. Характеристика наукової діяльності та роботи аспірантури

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками інституту опубліковано понад 1415 наукових праць у фахових виданнях, в тому числі

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

74 монографії, 1654 наукових статті та тези конференцій, 278 закордонних публікацій (з них 129 – у виданнях, що входять до бази даних Scopus або інших наукометричних баз даних). Протягом останніх 5 років науково-педагогічні працівники стали авторами та співавторами 21 підручника та навчального посібника з грифом МОНУ, 43 навчально-методичних розробок.

Науково-педагогічні працівники, аспіранти та студенти протягом останніх п'яти років виконували кафедральні НДР: кафедра економічної кібернетики – № 72/11.01.02 «Організаційно-економічний механізм стимулювання ресурсозбереження на ринку авіаційних перевезень», № 90/11.01.02 «Розробка методів і процедур моделювання ризиків інвестиційної діяльності», № 89/11.01.02 «Організаційно-економічний механізм розвитку неавіаційної діяльності в аеропортах України», № 21/11.01.02 «Економіко-математичне моделювання процесів підвищення ефективності функціонування економічних систем», № 0115U006555 «Управління інноваційним розвитком високотехнологічних підприємств»; кафедра економічної теорії - № 37/11.02.06 «Координація економічної політики в стратегії інноваційного розвитку», № 20/11.02.06 «Нові підходи до розробки економічних реформ в Україні»; кафедра маркетингу - № 17/11.01.03 «Управління конкурентоспроможністю авіапідприємств на засадах інтегрованої діяльності в сучасних ринкових відносинах», № 102/ 11.01.03 «Стратегічне управління товаром авіапідприємств в системі відносин бренду», № 48/11.01.03 «Організація ефективних фінансово-економічних взаємовідносин на авіаційному підприємстві», № 39/11.01.03 0112U007296 «Формування стратегії розвитку авіатранспортної галузі України», № 0115U004483 «Маркетингове забезпечення формування конкурентних стратегій підприємств авіатранспортної галузі», № 52/11.01.03 «Формування політики відповідального маркетингу в діяльності авіапідприємств»; кафедра економіки - № 0112U001687 «Проблеми стійкого розвитку транспорту», № 0112U008113 «Проблеми ефективного функціонування та розвитку ринку транспортних послуг»; кафедра вищої математики - № 35/11.02.01 «Енергетичні методи вирішення проблеми вдосконалення внутрішньої аеродинаміки компресорів газотурбінних двигунів»; кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств - № 0110U007693 «Ринкова взаємодія підприємств ТДК України в період мега-подій», № 0110U005800 «Якість інвестиційно-інноваційної діяльності авіатранспортних підприємств України», № 0113U004394 «Стратегія реформування та розвитку авіаремонтного виробництва в Україні», №86/11.02.03 «Сучасні тенденції розвитку транспортної системи України в умовах поглиблення інтеграційних процесів»; кафедра логістики – № 1/11.02.04 «Механізм управління логістичною діяльністю підприємств в інформаційному просторі», № M210-2012 «Організаційне структурування взаємодії транспортно-логістичних систем України і Китаю в глобальному інформаційному просторі», № 91/11.02.04 «Розробка моделей, методів та інструментів інтелектуалізації логістичної діяльності в інноваційній економіці», № 0116U006906 83/11.02.04 «Формування транспортно – логістичних кластерів в Україні»; кафедра фінансів, обліку і аудиту – № 84/11.01.01 «Організація і методика бухгалтерського обліку і аудиту необоротних активів підприємства», №

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

71/11.01.04 «Організаційно-економічний механізм управління авіатранспортним підприємством в умовах когнітивної економіки», №81/11.01.04 «Фінансове планування та інституціональне забезпечення управління якістю власності авіапідприємств в умовах глобалізації», № 169-Х11 «Аналіз фінансової системи на прикладі авіаремонтних підприємств», № 0115U004661 «Фінансове забезпечення інтеграційного розвитку та якості власності авіапідприємств в умовах глобалізації»; кафедра організації авіаційних перевезень - № 46/11.03.02 «Проблеми підвищення ефективності авіаційних перевезень», № 0112U007297 «Проблема ефективного функціонування транспортних систем і раціональної організації авіаційних перевезень, робіт та послуг», № 6/11.02.02 «Методи і моделі забезпечення ефективного функціонування авіатранспортних систем та авіації спеціального призначення»; кафедра організації авіаційних робіт та послуг - № 24/11.02.05 «Науково-методичне обґрунтування щодо використання новітніх технологій під час організації аерофотознімальних робіт», № 19/11.02.05 «Організація і технологія виконання авіаційних робіт у сільському та лісовому господарстві»; кафедра міжнародної економіки - № 67/11.01.01а «Стратегія розвитку авіаційної галузі», № 47/11.01.05 0112U007298 «Управління суб'єктами міжнародного авіаринку в умовах змін у глобальному середовищі», № 43/11.01.05 «Методологічний базис стратегічного управління розвитку українських авіатранспортних підприємств на світовому ринку».

З метою підготовки науково-педагогічних кадрів в Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту функціонує спеціалізована вчена рада Д 26.062.02 із захисту кандидатських дисертацій з наукових спеціальностей 08.00.03 - Економіка та управління національним господарством; 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) (наказ №1604 від 22.12.2016, термін дії ради 22.12.2016 - 22.12.2019).

За останні 5 років науково-педагогічним складом інституту було захищено 8 докторських та 60 кандидатських дисертацій.

На цей час кафедра економіки виконує наступну держбюджетну науково-дослідну роботу: «Проблеми ефективного функціонування та розвитку транспортних послуг» (номер державної реєстрації 0112U008113). Термін роботи – 01.09.2012-30.06.2017 р.р. Науковий керівник – д.е.н., професор Сунцова О.О.

Науково-дослідна робота кафедри включає підготовку науково-педагогічних кадрів (аспірантура), індивідуальну наукову діяльність професорсько-викладацького складу (публікації та участь в науково-практичних конференціях, симпозиумах і семінарах), організацію науково-дослідної роботи студентів.

Щорічно кафедра економіки проводить Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні проблеми економіки». В конференції приймають участь українські та іноземні науковці, докторанти, викладачі, наукові співробітники, підприємці, аспіранти, здобувачі, студенти.

В 2016 році кафедрою економіки започатковано міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми розвитку потенціалу підприємства в глобальних економічних умовах». Основною метою конференції є

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

дослідження середовища та пошук ефективних інструментів управління розвитком підприємств в сучасних економічних умовах.

Кафедрою економіки до 2009 року проводилась Міжнародна науково-практична конференція "Сучасні проблеми економічної безпеки в ринкових умовах". За результатами проведення науково-технічної конференції розроблено рекомендації щодо організації системи економічної безпеки на авіаційних підприємствах.

Під керівництвом кафедри щорічно проводяться: Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Політ. Сучасні проблеми науки» за науковим напрямком «Економіка підприємства» та Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів та молодих вчених «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами» за напрямом «Економіка і підприємництво».

Кафедрою економіки проводяться науково-практичні міжкафедральні семінари «Проблеми економіки транспорту» для студентів, молодих вчених та викладачі, тематика яких пов'язана з актуальними проблемами функціонування та розвитку підприємств транспортної галузі, а також проведенням наукових досліджень в галузі авіації.

З 1996 року кафедра економіки забезпечує видання провідного фахового наукового збірника «Проблеми підвищення ефективності інфраструктури». Фаховий збірник присвячено актуальним проблемам забезпечення ефективності управління підприємствами, нарощування потенціалу їх розвитку, підвищення конкурентоспроможності, інноваційності, якості та безпеки, оптимізації структури економічних ресурсів, можливостей та компетенцій в економічних системах. Збірник розрахований на наукових працівників, економістів та фахівців, які займаються проблемами вдосконалення транспортної інфраструктури.

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри опубліковано понад 583 наукових праць.

Висновок. Рівень науково-дослідної роботи та роботи аспірантів в Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту її організація та результати свідчать про наявність наукової бази для якісної підготовки фахівців.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

Експертна комісія МОН України, яка була створена наказом МОН № 366-А від 06 березня_2017 р. з метою надання експертної оцінки результатів підготовки фахівців з напрямку підготовки **6.030504 «Економіка підприємства»** у Національному авіаційному університеті, висловила такі приписи, які не входять до складу обов'язкових і спрямовані на поліпшення якості підготовки фахівців даного напрямку.

Відповідно до попередньої експертизи поданої акредитаційної справи та виявлених результатів перевірки, керівництвом Національного авіаційного університету, Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту НАУ, були втілені наступні заходи щодо реалізації вищезазначених рекомендацій:

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

1. Звертаємо увагу, інформація щодо динаміки змін контингенту студентів, у поданій акредитаційній справі, не співпадає з ЄДЕБО.

Операторами Єдиної Державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) університету вносяться зміни щодо контингенту студентів (рух) постійно, згідно наказів в.о.ректора університету. У зв'язку з чим, надані показники відповідають певній даті. При формуванні акредитаційної справи враховано контингент студентів на 01.10.2016/2017 н. р.

Враховуючи викладене, статистичні дані про динаміку змін контингенту студентів із зазначеного напрямку підготовки, приведено до відповідності станом на 1 лютого 2017 року (наведено у додатку табл. 1, 2).

2. Звертаємо увагу, згідно таблиці про соціальну інфраструктуру, що подана у акредитаційній справі, кількість студентів на одне посадкове місце у їдальнях становить 14 осіб при нормативній вимозі ДБН В. 2.2 -3-97(п.3.78) не більше 5 осіб

Дані про соціальну інфраструктуру, щодо кількості студентів на одне посадкове місце у їдальнях приведено до норм ДБН В. 2.2 -3-97(п.3.78), а саме – 1 місце на 5 відвідувачів кожного контингенту (студентів, професорсько-викладацького складу, наукових співробітників, аспірантів, обслуговуючого персоналу). При розрахунку посадкових місць у їдальнях враховані посадкові місця у кафе та буфетах.

3. Звертаємо увагу, що у навчальних планах відсутня інформація щодо розгляду та затвердження його на Вченій раді університету (Закон України «Про вищу освіту» ст. 36).

На підставі ч.2. п. 8 ст. 36 Закону України «Про вищу освіту» Вчена рада НАУ затверджує навчальні плани для кожного рівня вищої освіти та спеціальності.

Навчальні плани з напрямку підготовки ухвалені вченою радою університету протокол від 30.11.2016 №10 Інформацію про затвердження навчальних планів напрямку підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» вказано на останньому аркуші.

4. Перевірити наявність та термін дії угод про проходження практик, у акредитаційній справі інформація відсутня (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015р.)

Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» визначено, що освітня діяльність у сфері вищої освіти - діяльність вищих навчальних закладів і наукових установ, що провадиться з метою підготовки здобувачів вищої освіти на певних рівнях вищої освіти за певними спеціальностями. Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту постійно працює над укладенням угод із підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності. Студенти ННІЕМ проходять практику як у держаних установах, так і на підприємствах незалежно від форми власності, які наведено у додатку табл. 3.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

5. У поданій акредитаційній справі відсутня інформація про керівника ВНЗ.

Зауваження виправлено, інформацію про в.о. ректора університету наведено в експертних висновках у розділі I. Загальна характеристика Національного авіаційного університету.

6. Перевірити наявність програмного забезпечення комп'ютерних лабораторій, яке відповідає профілю спеціальності, що акредитується.

Наявність фахового програмного забезпечення перевірено. У комп'ютерних лабораторіях ННІЕМ функціонують системи «Інтернет», «Ліга-Закон», «1С підприємство», Moodle, Open Office, Statistica, Evews, SPSS, UAPlag, MS Project, MS Excel та ін.

Таким чином, на теперішній час всі зауваження контролюючих органів щодо освітньої діяльності в процесі підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр враховані та усунені.

Експертна комісія констатує, що викладені попередньою акредитаційною комісією рекомендації та поради виконані.

10. Загальні висновки і пропозиції

Експертна комісія відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2017р. за №366-А в період з 15 по 17 березня 2017 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог для галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства». На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і перевірки на місці результатів освітньої діяльності з означених спеціальностей експертна комісія має такі висновки:

1. У Національному авіаційному університеті робота з підготовки фахівців з напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційних рівня Бакалавр здійснюється на належному рівні.

2. Зміст поданих до експертизи документів відповідає фактичному стану виконаних робіт і свідчить про відповідність здійснення підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями магістр та спеціаліст акредитаційним вимогам.

3. Організаційні, методичні та рекламні заходи університету в цілому забезпечують формування якісного складу студентів.

4. Стан навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, соціальна структура загалом відповідають встановленим вимогам до заявленого рівня підготовки.

5. Освітньо-професійні програми, освітньо-кваліфікаційні характеристики, навчальні плани, робочі програми дисциплін, методичне забезпечення навчального процесу, рівень та якість знань студентів відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам.

6. Показники випускової кафедри економіки, а також інших кафедр університету, що забезпечують підготовку студентів з напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційних рівня бакалавр, відповідають чинним акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

7. Професорсько-викладацький склад має відповідну фахову кваліфікацію. Кадровий склад викладачів, що здійснює підготовку фахівців, його наукова і педагогічна кваліфікація забезпечують навчальний процес та виховання на рівні вимог до заявлених рівнів акредитації.

Зауваження та пропозиції:

Вважаємо за необхідне висловити також зауваження та пропозиції, які не впливають на позитивне рішення щодо акредитації, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців:

1. Активізувати роботу кафедри щодо виконання бюджетних науково-дослідних робіт, ініціативних та особливо господарсько-розрахункових робіт із залученням студентів старших курсів.

2. Приділити особливу увагу підготовці науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації, зокрема, кандидатів та докторів наук за науковими спеціальностями відповідно до спеціальності, що акредитується.

3. Продовжити роботу над зміцненням лабораторно-технічної бази випускної кафедри по оснащенню сучасною технікою.

4. З метою подальшого удосконалення науково-методичної роботи кафедри, розширити практику стажування науково-педагогічних працівників у навчальних і науково-дослідних установах за відповідним напрямком підготовки, що акредитується.

5. Розширити номенклатуру ліцензованого програмного забезпечення, що використовується при викладанні спеціальних дисциплін.

Висновок:

Експертна комісія вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, а також якість підготовки спеціалістів за напрямом підготовки напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» у Національному авіаційному університеті відповідає встановленим вимогам до підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати Національний авіаційний університет на здійснення освітньої діяльності за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр з ліцензованим обсягом 200 осіб денної та 200 осіб заочної форм навчання .

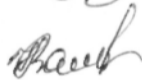
17 березня 2017 року

Голова експертної комісії

д.е.н., проф. Гринчуцький В.І.

Член експертної комісії

д.е.н., доц. Валінкевич Н.В.

Анкетні дані експертів

Гринчуцький Валерій Іванович – доктор економічних наук, професору, завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету;

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Валінкевич Наталія Василівна – доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки підприємства Житомирського державного
технологічного університету.

З експертними висновками ознайомлений
В.о. ректора Національного авіаційного
університету
Завідувач кафедри економіки
Національного авіаційного
університету

д.б.н., проф. Ісаєнко В.М.

д.е.н., проф. Сунцова О.О.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
якісних характеристик підготовки фахівців
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства»
у Національному авіаційному університеті

Показники	Норматив за ОКР «Бакалавр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з професійно-орієнтованої соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,71	+10,71
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,26	+7,26
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	59,43	+9,43
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

17 березня 2017 року

Голова експертної комісії

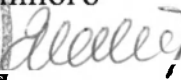
 д.е.н., проф. Гринчуцький В.І.

Член експертної комісії

 д.е.н., доц. Валінкевич Н.В.

З експертними висновками ознайомлений

В.о. ректора Національного авіаційного університету

 д.б.н., проф. Ісаєнко В.М.

Завідувач кафедри економіки

Національного авіаційного університету

 д.е.н., проф. Сунцова О.О.

Голова експертної комісії

 Гринчуцький В.І.

**ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
освітньої діяльності за напрямом підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Безпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	21	+17
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	50	

17 березня 2017 року

Голова експертної комісії

 д.е.н., проф. Гринчуцький В.І.

Член експертної комісії

 д.е.н., доц. Валінкевич Н.В.

З експертними висновками ознайомлений

В.о. ректора ~~Національного авіаційного~~ університету

 д.б.н., проф. Ісаєнко В.М.

Завідувач кафедри економіки
Національного авіаційного
університету

 д.е.н., проф. Сунцова О.О.

Голова експертної комісії

 Гринчуцький В.І.

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
ЩОДО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
 освітньої діяльності за напрямом підготовки
 6.030504 «Економіка підприємства»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	

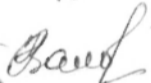
17 березня 2017 року

Голова експертної комісії

д.е.н., проф. Гринчуцький В.І.

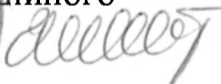
Член експертної комісії

д.е.н., доц. Валінкевич Н.В.

З експертними висновками ознайомлений

В.о. ректора Національного авіаційного
університету

д.б.н., проф. Ісаєнко В.М.

Завідувач кафедри економіки
Національного авіаційного
університету

д.е.н., проф. Сунцова О.О.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
 відповідності нормативам та вимогам наявних умов провадження освітньої
 діяльності стану забезпечення Національним авіаційним університетом Ліцензійних
 умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти зі спеціальності
 6.030504 «Економіка підприємства»

Назва показника (нормативу)	Норматив за ОКР «Бакалавр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1 Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою Міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією	+	+	-
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	200/200	37/26	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців			
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	93,16	+18,16
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	93,16	+43,16
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	91,73	16,73
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	82,97	32,97
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами(співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України)	10	40	+30
2.3 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	94,51	+19,51
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	94,51	+44,51
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами(співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України)	10	33,5	+23,5

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
2.5 Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6 Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
доктор наук або професор		+	
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1 Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2 Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12	-
3.4 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	-	-	-
3.5 Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.6 Наявність спортивного залу	+	+	-
3.7 Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	-
3.8 Наявність медичного пункту	+	+	-
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2 Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.3 Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4 Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1 Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2 Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт(% від потреби)	100	100	-
4.4.3 Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5 Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6 Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7 Наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

4.8 Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	-
4.9 Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення			
5.1 Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2 Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	-
5.3 Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	16	+12
5.4 Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	-
- наявність каналів доступу	+	+	-

17 березня 2017 року

Голова експертної комісії

д.е.н., проф. Гринчуцький В.І.

Член експертної комісії

д.е.н., доц. Валінкевич Н.В.

З експертними висновками ознайомлений

В.о. ректора Національного авіаційного університету

д.б.н., проф. Ісаєнко В.М.

Завідувач кафедри економіки
Національного авіаційного
університету

д.е.н., проф. Сунцова О.О.

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Таблиця 1

ПОКАЗНИКИ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
(по денній та заочній формах навчання
за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»)

№ з/п	Показник	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Ліцензований обсяг підготовки	200 200	200 200	200 200	200 200	200 200
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • заочна форма в т.ч. за держзамовленням: • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	50 15 14 3 4 - -	43 13 12 2 4 - -	24 10 6 2 2 - -	19 12 43 - 1 - -	19 10 2 - - - -
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна • інші форми навчання (заочна)	5,005 0,045	4,915 0,225	6,215 0,125	3,54 0,02	4,55 0,035
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення: • очна форма • інші форми навчання (заочна)	66,73 3	75,62 22,5	124,3 12,5	70,7	9,1
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму • інші форми (вказати, за якою формою)	1 11	7 15	6 7	7 8	9 7

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Таблиця 2

ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
 (по денній формі навчання за напрямом підготовки
 6.030504 «Економіка підприємства», станом на 01.02.2017 р.)

№ з/п	Назва показника	2012-2013 навчальний рік (станом на 01.10.12)				2013-2014 навчальний рік (станом на 01.10.13)				2014-2015 навчальний рік (станом на 01.10.14)				2015-2016 навчальний рік (станом на 01.10.15)				2016-2017 навчальний рік (станом на 01.10.16)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Курс																				
1.	Всього студентів на спеціальності	50	24	72	74	43	52	20	63	22	44	40	20	19	29	41	33	19	19	25	34
2.	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	5	4	6	5	5	12	3	-	1	2	4	8	-	5	7	3	-	-	-	-
	в т.ч.																				
	- за невиконання навчального плану	5	3	4	4	1	5	-	-	1	2	3	6	-	4	5	-	-	-	-	-
	- за грубі порушення дисципліни	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до ІЗДН та інших ВНЗ	-	1	1	1	-	2	3	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-
	- інші причини (за власним бажанням)	-	-	1	-	3	4	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	-	-

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

Таблиця 3

**СПИСОК БАЗ ПРАКТИКИ
напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»**

2014 р	<p>м. Одеса, ПП «МТС», Чечельницька філія сmt Муровані Курилівці, Одеська обл., Фермерське господарство «Стріла» м. Київ, ТОВ «Будхімсервіс» м. Вишневе, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., РСП ТОВ «БадМ» у м. Києві м. Київ, ТОВ «Мастер-Авіа» м. Київ, ДГТО «Південно-Західна залізниця», Відокремлений підрозділ «Київський завод залізобетонних конструкцій» м. Житомир, ТОВ «Укрполіскорм» м. Київ, ТОВ «Компанія «Саліта» м. Київ, ТОВ «Інтеренергосервіс 2008»</p>
2015 р.	<p>м. Київ, ТОВ «Тревел енд маркетинг ЛТД» м. Київ, ТОВ «Евросвет» м. Київ, ТОВ «Гранд Афіш Україна» м. Овруч, Житомирська обл., ФОП «Климович Василь Олександрович» м. Київ, КП «Автотранспортне підприємство виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)» сmt Попільня, Житомирська обл., ПП «ДІА 2001» м. Біла Церква, Київська обл., ТОВ «Іто-Продакшн» м. Гребінка, Полтавська обл., ДП Локомотивне депо сmt Згурівка, Київська обл. ТОВ «Прушинські» м. Київ, ДП «Завод 410 ЦА» м. Коростень, Житомирська обл., Відокремлений підрозділ Коростенська дирекція залізничних перевезень м. Київ, Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «Сантрейд» м. Сміла, Черкаська обл., ПМВП «Арістон» м. Київ, ФОП «Кучвальський Ярослав Володимирович» м. Сарне, Рівненська обл., ВП «Сарненська дистанція сигналізації і зв'язку» м. Київ, ТОВ «РА Стандарт» м. Київ, ТОВ «Сучасні комунікаційні мережі» м. Нетішин, Хмельницька обл., Фінансове управління ВКНМР м. Київ, ФОП Стасюк М.В. м. Яготин, Київська обл., Пат «Яготинський маслозавод» м. Київ, СПД «Слівінський Микола Миколайович» м. Київ, ТОВ «МІРА Будматеріали»</p>
2016 р.	<p>м. Київ, ДП «БРІЛЮМ.УА» м. Київ, ТОВ «Печерська Міжнародна Школа» сmt Саврань, Одеська обл., ТОВ «Савранський хліб» м. Київ, ПП «ГОТАМА КО» м. Київ, ТОВ «Сучасний центр утилізації» м. Київ, ПП «Інженерно-технічний центр» м. Київ, ТОВ «ГРАНД МЕНЕДЖМЕНТ» сmt Драбів, Черкаська обл., ТОВ «НАДІР» м. Київ, ПП «Інженерно-технічний центр» с. Право Жовтня, Згурівський р-н, Київська обл., ТОВ «Зелена брама» м. Київ, ТОВ «Сучасний центр утилізації» сmt Іванків, Київська обл., СПД «Зелінський Володимир Леонтійович» м. Київ, ДП «БРІЛЮМ.УА» сmt Саврань, Одеська обл., ТОВ «Савранський хліб» м. Київ, ДП «БРІЛЮМ.УА» м. Золотоноша, Черкаська обл., СТОВ «ПАЛЬМІРА» с. Жаб'янка, Лисянський р-н, Черкаська обл., ТОВ «Світанок» м. Гнівань, Тиврівський р-н, Вінницька обл., ПрАТ «Гніванський завод спец залізобетону» м. Київ, ТОВ «СУШИЯ»</p>

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.

	м. Київ, ДП «БРІЛЮМ.УА»
	м. Турка, Львівська обл., Явірське споживче товариство
	смт Іванків, Київська обл., СПД «Зелінський Володимир Леонтійович»
	смт Саврань, Одеська обл., ТОВ «Савранський хліб»
	м. Турка, Львівська обл., Явірське споживче товариство
	с. Жаб'янка, Лисянський р-н, Черкаська обл., ТОВ «Світанок»
	м. Корюківка, Чернігівська обл., ТОВ «ВУД ІНДУСТРІ»
	м. Київ, ТОВ «Екоінструмент-Київ»
	м. Бахмач, Чернігівська обл., СТОВ «НАДІЯ»
	м. Київ, ТОВ «ОЛБРІЗСЕРВІС»
	м. Київ, ТОВ «ЛІКРА»
	м. Бориспіль, Київська обл., ТОВ «АСТОР І КО»
	с. Крюківщина, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., ТОВ «Північна Будівельна Компанія»
	м. Київ, ПП «Інженерно-технічний центр»
	м Київ, ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ»
	м. Лубни, Полтавська обл., ТОВ «Лубенський молочний завод»
	м. Київ, ТОВ «Спецвагон Транслізінг»
	м. Носівка, Чернігівська обл., ТОВ «Носівський цукровий завод»
	м. Київ, ПП «Інженерно-технічний центр»
	м. Київ, ТОВ «Українська інвестиційно-будівельна компанія «ПОВЕРНЕННЯ»
	м. Київ, ДП «Мілкіленд-Україна»

Голова експертної комісії

Гринчуцький В.І.